

PAT-16070502011300 Seat No. _____

M. R. S. (Sem. I) Examination
October / November - 2018
Natural Resources & Management : ELT - 3
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો વિસ્તારથી જવાબ આપો : ૧૫
(૧) પર્યાવરણને સંતુલિત રાખવા માટે વિવિધ પ્રકારના ઘટનાક્રમ (ચક્રો) વિશે વિગતે લખો.
(૨) પર્યાવરણની વ્યાખ્યા આપી, પૃથ્વી પર રચાયેલ પર્યાવરણ વિગતે લખો.
- ૨ નીચેના બે પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો વિગતે ઉત્તર લખો : ૧૫
(૧) પ્રદૂષણની માનવજીવન પર થતી અસરો વિગતે સમજાવો.
(૨) 'વાયુ પ્રદૂષણ' વિશે વિગતે સમજાવો.
- ૩ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) ૧૫
(૧) માનવસર્જિત પર્યાવરણ
(૨) નેશનલ પાર્ક
(૩) ઊર્જા
(૪) પુનઃપ્રાપ્ય ઊર્જા સ્ત્રોતના લાભાલાભ
(૫) કુદરતી આપત્તિઓ.
- ૪ પર્યાવરણના કાયદાઓ વિશે વર્ણવો. ૧૫
અથવા
કુદરતી સંપત્તિની જાળવણી અને સંરક્ષણ માટેનો 'ઈકો ફ્રેન્ડલી' અભિગમ વિશે વર્ણવો.
- ૫ વાવાઝોડા દરમ્યાન રાખવી પડતી કાળજીઓ વર્ણવો. ૧૦
અથવા
કુદરતી સંપત્તિનું સ્થાન અને મહત્ત્વ જણાવો.